

Luisterryke Funksie In Die Paarl Boodskap aan Ons Kamerade In Die Tronk

Die verjaardagviering van die K.G., dr. J. F. J. van Rensburg, en die A.K.G., genl. J. A. Smith is Saterdag, 9 November weereens met die gebruiklike luister in die Paarl gevier. Gebiedsleier, dr. F. du T. van Zyl het die gelukwensing van die Beweging aan die leiers oorge- dra.

Die verrigtings is aangevang met 'n optog van die Cedarplein na die stadsaal. Vooraan het die speerpunt van vlagwagte marsjeer, met komdt. Swane- pool se blaasorkes kort agter hulle. Dan het die erewag wat die sprekers begelei het, gevolg. Verderaan het afdelings van die Boeredogters, Boere- seuns, Dameswag, Manswag, en van die vroue- en mannekom- mando's gevolg. Hulle het op die maat van die blaasorkes se vrolike marsmusiek marsjeer.

Voor die stadsaal het 'n skare van duisende mense saam- gedrom wat, toe die deure oop- gaan, in 'n ommesientjie die stadsaal, die galery en die sy- galerye tot oorlopende-toe ge- vul het. Die saal was pragtig versier met vlac, baniere en blomruikers op die verhoer.

Komdt. André du Toit het as voorsittende offisier opgetree. Die voorsitter het etlike tele- gramme van gelukwensing voorgelees, o.a. een van mev. Adm. Conradie.

'n Flinkse vlagwag van dames het die sprekers, gevolg deur die offisiere van die wag, na die verhog geleide gedoen. Nadat die vlag deur die Boerejeug gehys is, is die vergadering ge- open met 'n kragtige gebed deur prof. dr. Van Rooyen.

Genl. Willie Marsh het die sprekers en die aanwesiges hartlik welkom geheet in die Paarl. U is algar baie welkom hier, nie alleen lede van ons Beweging nie, maar almal wat lede van ons volk is, het die generaal gesê.

Dogters van die Boerejeug het fraai blomruikers aan mev. Van Rensburg en Smith oorhandig, asook 'n geskenk aan mev. Van Rensburg wat die vorige dag verjaar het. Sy het kortliks op gepaste wyse haar dank uitgespreek.

Die K.G. het 'n geskenk aan die A.K.G. oorhandig namens „u kamerade in die Pretoria Sentrale Gevangenis”. Hulle laat aan die A.K.G. weet, het die K.G. gesê, dat net soos hy op 16-jarige leeftyd gesê het: Ek rebelleer, so sê hulle en die hele republikeinse Afrikaner- dom vandag agter hom aan: Ons rebelleer. Die A.K.G. het in sy dankwoord gesê dat hier-

die leer-sakboekie uit die Em- pire se tronk, die kosbaarste en betekenisvolste geskenk is wat hy nog ooit ontvang het.

Die Boerejeug van die Paarl het 'n geskenk aan ons kame- rade in die tronke aan die K.G. vir aflewering oorhandig. 'n Verteenwoordiger van Noord- Transvaal het namens sy ge- bied 'n geskenk aan die K.G. gebied.

Die Kaapstadse blaasorkes het deurgaans die verrigtinge opgeluister met vrolike mu- siek. Die gelukwensing van die Gebiedsleier, dr. F. du T. van Zyl, sowel as die toesprake van die K.G. en A.K.G. verskyn el- ders volledig.

„Jaar van vordering” — Genl. Van Zyl

Gebiedsleier, dr. F. D. du T. van Zyl het die boodskap van gelukwensing aan die K.G. en A.K.G. oorgebring. Spr. het met lof gepraat van genl. Wil- lie Marsh en sy offisiere en brandwagte wat so skitterend met 8 Augustus geprester het en ook vanaand met die goeie ontvangs wat hulle gegee het.

DR. F. D. DU T. VAN ZYL.

Genl. Van Zyl het ook in son- derheid waardering uitgespreek vir mev. Van Rensburg en mev. Smith wat hul eggenotes in die moeilike werk so getrou byge- staan en besiel het. Hy het voortgaande verwys na die be- kragtiging deur die offisiere- laer te Bloemfontein van die K.G. se leierskap vir 'n verdere tydperk van drie jaar. Die af- gelope tydperk was een van swaarkry vir die Ossewabrand- wag, en daardie swaar het by uitstek gerus op die skouers van hulle twee wat aan die spits van die Beweging staan. In die verlede het hulle ons nie gefaal nie, en waar ons aan die begin van 'n nuwe jaar staan, is ons met hoop en verwagting vervul. „Ons weet dat daar hierdie jaar nie net rose op u pad sal wees nie, maar ook do-

„MAAK VOLKSAAK VAN VERKIESING’,

À SÈ K.G.

BEREID OM VOORSTELLE OOR SAMEWERKING TE ONTVANG

ANDER O.B. AS VAN 1943

Voor 'n skare van etlike duisende Afrikaners het dr. J. F. J. van Rensburg verlede Saterdag in die Paarlse stadsaal 'n beroep ge- doen op die leier van die opposisie om die komende verkiesing — wat laasgenoemde self bestempel het as die laaste kans van die blanke om sy toekoms te beveilig — 'n volksaak te maak en nie die saak van een of ander party nie.

Dr. Van Rensburg het verklaar dat die O.B. bereid is om voorstelle te ontvang in verband met sy aanbod van samewerking in 'n breë oppo- sisiefront.

Onder daverende toejuiging het dr. Van Rensburg gesê dat die O.B. van 1946 oneindig meer gespeen is van die H.N.P. as wat die O.B. van 1943 was. As iemand die stemme van O.B.-kiesers wil hê, sal hy met die O.B.-organisasie moet saamwerk anders sal van die verwagte stem- mehulp niks kom nie.

Dr. Van Rensburg het ver- klaar dat die na-oorlogse wê- relld waarin ons leef — en ten opsigte waarvan hy die O.B. se houding wil skets — nie 'n wê- relld is wat bloot ses jaar ouer is as die vooroorlogse wêrelld wat verby is nie. Nee. Dis 'n gans nuwe en ander wêrelld — een waarin 'n mens jou pad

versigtig moet voel. Die werk- like resultaat van die afgelope oorlog en gevolglik die grond- kenmerk van hierdie nuwe, an- der wêrelld is die verskuiwing van mag wat daar plaasgevind het van Europa na Asië — van die blanke na die nie-blanke. Oral trek Europa sy voorposte terug: Egipte, Indië, Indonesië, Palestina, ens. Dis die wit soldaat wat uit hierdie voorposte padgee en sy plek word geneem nie deur ander wit soldate nie, maar deur nie-blankes.

Daar is egter een Europese voorpos waaruit die blanke nie kan terugtrek nie — en dit is Suid-Afrika. Die De Villiers en Jouberts en Van der Merwe kan nie teruggaan na Frankryk of Holland nie — hulle moet in Suid-Afrika leef of sterf.

SAMEWERKING

Dit is die agtergrond, het dr. Van Rensburg gesê, waaruit ons toekoms moet kom. In die lig van hierdie feite verbleik alle geskille tussen blankes — net die noodsaaklikheid van samewerking tussen alle blan- kes staan helderder en duide- liker uit. In die dae wat kom moet elke blanke dankbaar en bly wees vir die bestaan van enige en elke lewenskragtige organisasie in die skoot van die volk. Elkeen van hierdie organisasies moet sterk ge- maak word — nie verswak word nie.

TAAIE VEGVERMOE

Dr. Van Rensburg het gesê dat hy wil praat van die O.B. en hy wil met dankbaarheid en trots daarop wys dat blank Suid-Afrika in die O.B. 'n taale en lewenskragtige organisasie het wie se vegvermoë die stryd wat voorlê beslissend kan be- invloed.

Die O.B. is die republikeinse besieling in ons volkslewe. Hy is die draer van die republi- keinse gedagte, nie net met die woord nie maar boweal met die daad. Hoeseer mense ook al teen die republikanisme mag wees niemand ontken dat dit 'n magsfaktor in Suid-Afrika is nie. En die O.B. is daardie faktor.

Gedurende die oorlogsjare is om en by die duisend repu- blikeine — u mede-Afrika- ners — in die kampe en tronke van die Empire ge- stop sonder aanklag en son- der verhoor. Hierdie manne was almal broodwinners. Wat het van hulle vroue en kin-

ders geword? Was dit nie vir die O.B. wat meer as £90,000 bygedra het vir die versorging van hierdie vroue en kinders nie, dan sou hulle almal op straat gewees het. Vir die eerste keer in die geskiedenis van Suid-Afrika sou Afrikanervroue en -kinder- tjiens onversorg op straat ge- wees het terwyl hul mans en vaders, politieke gevangenes, in die Empire se tronke moes sit. Maar deur sy Noodhulp- daad het die O.B. hierdie skandvlek afgewentel wat op die gesig van elke Afrikaner sou geval het.

DR. J. F. J. VAN RENSBURG.

Die O.B. is die eerste organi- sasie wat 'n nuwe pad uit die moeras van partyverdeeldheid en -onmag aan die volk voor- gehou het, nl. die pad van die partylose volkstaat.

O.B. BIED HULP AAN

Hierdie dinge is almal presta- sies van die O.B. wat sy le- wenskrag bewys. Dit gee enig- sins 'n indruk van die gewig wat die O.B. kan stoot in die na-oorlogse stryd wat voorlê.

En die O.B. is nie onwillig om sy hulp aan te bied nie — op watter terrein ookal nie. Dit bewys sy staande aanbod van steun by die eersvolgende alge- mene verkiesing. Die O.B. is bereid om enige kandidaat van 'n Afrikanerfront te ondersteun op twee voorwaardes: Die deur moet oopstaan vir alle nasio- naal-voelende groepe om tot hierdie front toe te tree en elke toetredende groep moet inkom met behoud van sy identiteit en beginsels.

(Vervolg op bladsy 2)

(Vervolg op bladsy 2)

K.G. in die Paarl

(Vervolg van bl. 1, kol. 5)

As mense dink dat die O.B. deur laasgenoemde eis vir sy eie behoud skerm dan maak hulle 'n baie groot fout. Die O.E. het gekom om te bly — niemand kan hom ontbind nie, selfs nie sy eie Grootraad nie.

DIE TYD IS KORT

Hierdie aanbod van die O.B. is nie nuut nie, maar as dit aanvaar wil word moet dit gou geskied. Die verkiesing kan moontlik aanstaande jaar in Junie plaasvind. As die regering die gulde geleentheid van die koning se koms te baat wil neem, sal hy sekerlik die verkiesing na Junie aanstaande jaar vervoeg. Dan kan die regering verkiesing hou solank die koning-histerie nog heers en kan hy op 'n ongekende golf van imperiale geesdrif moontlik na bewind ry.

DIE LEIER-IN-RADE

Die O.B. se verkiesingsaanbod is onlangs bespreek op die kongresse van die opposisie-partye. Daar was ongelukkig botsende uitsprake daaroor. Die leier van die opposisie het een ding gesê en sy onderleiers 'n ander ding. Dis baie moeilik om nou te bepaal wat die amp telike standpunt van die opposisieparty is, want die opposisieleier noem homself 'n Leier-in-rade. En nou bots die leier en die rade.

Ek wil my egter bepaal by die uitspraak van die opposisieleier.

WIL STEMVEE HĒ

Hy verklaar dat hy bereid is om saam te werk met die Afrikanerparty maar nie met die O.B.-organisasie nie, omdat die O.B. 'n ander staatsvorm nastreef as sy party. Maar O.B.-lede mag darem vir sy party stem. Wat beteken dit alles? Enersyds verklaar die opposisieleier aan die Engelssprekendes dat hulle vir sy party kan stem omdat die verkiesing nie gaan oor staatsvorm (republiek) nie, maar andersyds weier hy om met die O.B.-organisasie saam te werk omdat hy van ons oor staatsvorm verskil. Dit rym mos nie.

Die opposisieleier maak 'n groot fout wanneer hy aan O.B.-lede sê: ek wil met jul organisasie niks te make hê nie, maar ek wil darem jul stem hê. Hy moet onthou dat hy reeds aan O.B.-lede gesê het: ek wil jul in my party nie hê nie, daarom skop ek jul uit. Die opposisieleier moet nie in O.B.-lede net stemvee sien nie — hy sal uitvind dat O.B.-lede sy houding nie waardeer nie. Of moet die O.B.-man en -vrou by die H.N.P. dieselfde status as 'n Kaapse kleurling hê? „Jy mag vir ons stem — maar jy mag nie lid wees nie”!

GESPEEN VAN DIE H.N.P.

Dr. Van Rensburg het onder daverende toejuiging verklaar dat die Ossewabrandwag van 1946 oneindig meer gespeen is van die H.N.P. as wat die Ossewabrandwag van 1943 dit was. As iemand die samewerking van O.B.-lede wil hê sal hy met die O.B.-organisasie moet saamwerk, anders sal van samewerking niks kom nie. Dis nou eenmaal die houding van brandwagte. Benoni en Hottentotsholland is sprekende voorbeelde.

HET O.B.-LEIERS SE HULP NODIG

Dr. Van Rensburg het gesê dat hy hom geen illusies oor die houding van die brandwagte maak nie. Hy wil die opposisie waarsku dat hul die kloof so diep laat skeur het dat, al is daar samewerking tussen die

organisasies, dit sterke en ook taktvolle leiding van O.B.-kant sal vereis om die massa van O.B.-kiesers agter meeste van die H.N.P.-kandidate te kry. Selfs met sulke leiding sal dit plek-plek moeilik gaan. Sonder leiding kan dit eenvoudig vergeet word. Ek hoop, het die K.G. gesê, dat ek die waan die kop ingeslaan het dat O.B.-lede in 'n stembus geja sal word waar hul organisasie nie geduld word nie.

Die K.G. het beklemtoon dat die O.B. die aanbod van samewerking maak, nie omdat hy die H.N.P. iets skuld nie, maar omdat hy bewus is van sy verantwoordelikheid teenoor die volk.

Die H.N.P.-leiding moet onthou dat die O.B. vir ses jaar lank Ismael was. Hy skuld niemand iets nie — veral nie die H.N.P.-leiding nie. Maar omdat die O.B. intens bewus is van sy verantwoordelikhede teenoor die Afrikanervolk is hy bereid om selfs met die H.N.P. in 'n Afrikanerfront saam te werk.

FUTIELE KREET

Die K.G. het gewaarsku teen die futiele kreet van „volkseenheid binne die party”. Dis net so onmoontlik as landseenheid binne die distrik. En tekenend van die mislukking van hierdie kreet was die ironiese toeval dat Die Transvaler op 9 September 1946, op die sewende verjaardag van Monumentkoppie verskyn het 'n pleidooi onder opskrif: „Volkseenheid binne die H.N.P.” En dit presies sewe jaar nadat die volk by Monumentkoppie mekaar die eenheidshand binne die H.N.P. gerek het! Wat het nie alles sedert Monumentkoppie gebeur nie? Die huidige verdeeldheid in ons volkslewe staan onbetwisbaar as die lewende verdoeming van die futiele kreet van volkseenheid binne die party.”

Afrikaner-eenheid, het die K.G. gesê, kan alleen verkry word nadat die nasionaalvoelende groepe met mekaar saamgewerk het. Uit hierdie samewerking — dit is ons geloof en verwagting — kan eenheid gebore word. Die leiers wat nie met ander groepe wil saamwerk nie, staan in die pad van eenheid, en met hulle moet die volk afreken, het die K.G. gesê.

WAG VOORSTELLE AF

Die O.B., het die K.G. gesê, is bereid om voorstelle vir hierdie aangebode samewerking te ontvang. Die O.B. bly bereid om hom in te skakel agter 'n breë opposisiefrent. Die O.B. se aanbod van verkiesingsteun bly staan. Die O.B. bly wag op voorstelle vir die praktiese aanwending van sy hulp van die kant van diegene wat die parlementêre stryd moet voer.

Dr. Van Rensburg het afgesluit met 'n beroep wat vloei uit twee stellings wat die leier van die opposisie onlangs gemaak het.

In die eerste plek het dr. Malan in die parlement 'n beroep op genl. Smuts gedoen om die Indiër wette nie as partysaak maar wel as volksaak te behandel. Dit vind spreker korrek en ook noodsaaklik.

In die tweede plek het dr. Malan onlangs gesê dat die komende verkiesing dalk die laaste kans is vir die blanke om sy toekoms te beveilig.

Indien dit die geval moet wees doen die O.B. op die opposisieleier dieselfde beroep as wat laasgenoemde op genl. Smuts in verband met die Indiër wette gemaak het.

As die verkiesing dan dalk die laaste kans gaan wees — maak dit 'n volksaak en nie die saak van een of ander party nie.

„Oor Volksake Hou Mens Volkstemmings’ — A.K.G.

Oor die groot volksvraagstukke dink die meerderheid van die volk vandag eenders, maar wat ons van mekaar geskeie hou is die partypolitieke organisasies, het genl. J. A. Smith, Adjunk-K.G., by geleentheid van die verjaardagviering te Paarl gesê.

Genl. Smith het ten aanvang verwys na die geskenk wat hy vanuit die politieke gevangenis ontvang het met die boodskap: „Ons rebelleer”. „As mense dink dat elke keer wanneer Engeland in die moeilikheid kom, Afrikaners soos wildbokke in hul vaderland gejaag word, dan sê ons dat die Republiek nie 'n akademiese kwessie is nie, maar 'n aktuele vraagstuk. Telkemale het honderde Afrikaners in die tronke beland nie omdat hulle teen hul eie gesag gerebelleer het nie, maar teen 'n vreemde. Dit is die plig van elke Afrikaner om 'n rebel te wees solank Suid-Afrika onder Britse gesag staan en om te strewe daarna om van Suid-Afrika die tuiste van die Afrikanerdom te maak en nie die afllaaipelek van elemente uit die vreemde of die agterryer van die Empire nie.”

Suid-Afrika se deelname aan die Britse oorlog het gehelp om die grootste onheil oor die wêreld te bring — die oorheersing van die Russiese bolsjewisme in Europa.

DIE KONING

Met verwysing na die koms van die koning het genl. Smith gesê dat alles in werking gestel word vir grootskaalse lojaliteitsbetogings aan 'n vreemde koning, en gewaarsku dat die Afrikaner hom nie moet laat meesleur deur sy republikaanse prys te gee nie. Ons moenie wees soos 'n stout kind wat rook solank George in Engeland sit nie, maar as hy na Suid-Afrika kom, die sigaret weggeoi en sê: „Nee, meneer ons rook nie — ons staan nie vir 'n republiek nie.”

Voortgaande het genl. Smith verklaar dat hy dikwels al beklemtoon het dat ons vryheid nie langs die weg van 'n partypolitieke stembus verkry kan word nie. Nou het die leier van die opposisie so pas dieselfde waarheid beklemtoon deur te verklaar dat sy partykonstitusie hom belet om 'n republiek deur middel van 'n gewone partyverkiesing uit te roep. Vir die Republiek sal daar 'n spesiale volkstemming gehou word, aldus die leier van die H.N.P. Dit is presies wat die Ossewabrandwag nog altyd bepleit het.

VOLKSFRONT

Die Ossewabrandwag sê dat die enigste weg om groot vraagstukke op te los dié is van samewerking tussen alle nasionaalgesindes. Wanneer jy 'n verkiesing hou waarin jy die volk vra om net vir 'n party te stem, dan is dit geen volksverkiesing nie, maar 'n partystembus. Om 'n saak buite die partypolitiek te hou, vereis dat jy ook vir 'n volksfront moet stem. Daar moet nie gestem word vir of teen 'n Smuts of 'n Malan of 'n Van Rensburg nie, maar vir 'n saak.

Daar is gesê dat die O.B. se pad doodgeloop het, maar hoe kan sy pad doodloop wanneer jy het die groot taak van volksvereniging, hoe kan sy pad doodloop solank jy nog onvry is, solank jy nog het 'n verkeerde politieke, ekonomiese en maatskaplike stelsel? Hierdie dinge is werk wat die O.B. het en waarmee hy inderdaad reeds groot vordering gemaak het.

GENL. J. A. SMITH

Toe die Ossewabrandwag homself teen die gevaar van die kommunisme begin organiseer het, het leiers van die opposisie gesê dat Van Rensburg nou paniekerig word en met knopkierie-kommando's koppe wil inslaan. Kort daarna is hierdie mense deur die kommuniste in Johannesburg belet om 'n kongres te hou waarop hulle ten volle geregtig was. En die regering wat ook beduie het dat daar geen kommunistiese gevaar bestaan nie, was die eerste om op kommuniste kort gelede te skiet. Oor die kommunistiese gevaar voel die O.B., die H.N.P. en die regering nou eenders.

VOLKSTEMMING

Dr. Malan het in die parlement gevra dat die natuurlike vraagstuk buite en bo die partypolitiek gehou moet word. Onderwyl hy intussen die volk vir die stembus organiseer teen hierdie vraagstuk, tree genl. Smuts in die buiteland op as kampvegter van die blankedom teen vreemdes wat die kleurlyn in Suid-Afrika nie kan begryp nie. Dit is dus 'n volksaak wat ons almal besorg oor voel. Kan jy dan daarvan 'n partysaak maak wanneer dit 'n volksaak is? Daarom sê die O.B. dat die volk oor volksake 'n volkstemming moet hou en nie 'n partystemming nie.

Langs die weg van die partywese kan jy groot vraagstukke nie oplos nie. In Indië en Egipte is geen partystembusse oor hul onafhanklikheid gehou nie, maar die wil van die volk het op die duur geseëvier en die Britte is besig om voor daardie wil te wyk. Daarom wil ons beklemtoon dat die verskillende groepe as ratte binne die volk gebruik moet word nie om teen mekaar te veg nie, maar saam te werk vir die groter en gemeenskaplike belang. Laat hulle saamkom en saam besluit as volk. Ons moet nie hê 'n partygesagstaar nie, maar 'n volksgesagstaar waarin nie die gesag van 'n groep nie, maar die gesag van die volk die bodoot sal vier.

POLITIEKE MOORD OP GROOT SKAAL

Na Sapa-United Press uit Athene berig het daar in die afgelope tyd 'n skrikbewind in Bulgarye, waar die kommuniste so ewe 'n oorwinning behaal het, uitgebreek. Meer as sestig duisend mense is reeds tereggestel en veertigduisend in tronke gestop.

Kamerade-Fonds

Die Paarlse Generalskap het by monde van hlkomdt. Ena Laubscher onderstaande boodskap tesame met 'n bedrag vir die Kameradefonds aan die K.G. oorhandig.

Uit die tronkselle van Pretoria-Sentraal het daar onlangs 'n boodskap van weergalose volharding gekom toe die gevange Afrikaners daar uit hul skamele middele 'n geldelike bydrae gelewer het vir die fondse van die Ossewabrandwag. Dit was tewens ook 'n boodskap van hoop en krag, want 'n volk wat beweeg met sulke vuur, is onverwinbaar in die stryd.

Ons in die Paarl het die fakkellig agter die tralies van die tronksel raakgesien. Aangesteek deur daardie vuur wil ons van ons kant 'n boodskap na die Sentrale Gevangenis terugstuur:

„Kamerade, die Ossewabrandwag het onderneem om die stryd voort te sit tot hy oorwin het. Jul opofferings sal nie tevergeefs wees nie.”

As tasbare bewys van die Paarl-kommando's se wil daartoe skenk ons hiermee ons bedrag vir die Kameradefonds wat deur ons makkers in Pretoria Sentrale Gevangenis gestig is.

Een vir Almal, Almal vir Elkeen!

KOMMUNISTE WEN IN FRANKRYK

Die verkiesing van 'n nuwe parlement ooreenkomstig die onlangs aanvaarde konstitusie in Frankryk het, na Sapa-Reuters berig, uitgeloop op 'n volslae oorwinning vir die kommuniste, wat toe ons ter perse gegaan het, meer as dertig persent van die totale aantal stemme verkry het teenoor ongeveer 24 persent van die Katolieke Volksparty, 17 persent van die Sosialiste en 15 persent van die konserwatiewes.

Jaar van Vordering

(Vervolg van bl. 1, kol. 3)

TWEE BEGINSELS

Waar ons twee leiers 'n nuwe jaar tegemoet gaan weet ons dat hulle ons reg gaan lei en ons weet ook dat wêreldomstandighede so verander het dat daar ook gedagte gegee sal moet word aan daardie veranderde omstandighede in die wêreld en in ons land. Maar ons weet hulle sal ons beleid so aanpas sonder prysgewing van ons grondbeginsels. Daar is veral twee fondamentstene waarop die O.B. gebou is en daaraan sal hulle nie torring nie, want vir daardie twee beginsels het die O.B. in die lewe gekom. Dit is die groter volkseenheid en die Republiek, het genl. Van Zyl onder oorverdoende toejuiging besluit.

S.A. se Kleurbeleid Voor Wêreldskaar

Suid-Afrika se kleurbeleid was die afgelope week onder die grofgeskut van die wêreldpolitiek as gevolg van twee punte voor die Verenigde Volke-organisasie. Genl. Smuts het naamlik aansoek gedoen om die inlywing van Suidwes-Afrika by die Unie, terwyl Indië 'n klag ingedien het oor Suid-Afrika se behandeling van die Indiërs.

Voor die voogdykomitee van die V.V.O. het genl. Smuts 'n lang beredeneerde toespraak afgesteek waarin hy verwys het na 'n volkstemming wat daar onder die natuurlike volgens stamgebruik gehou is, en dat meer as 200,000 inboorlinge hulle ten gunste van inlywing uitgespreek het teenoor 33,000 wat daarteen was, terwyl 56,000 nie geraadpleeg kon word nie weens verspreidheid.

Genl. Smuts het in sy toespraak 'n geniepsige steek na Rusland gegee toe hy sonder om name te noem verwys het na die inlywing van die drie Oossee-state deur Rusland son-

der raadpleging van die Verenigde Volke as 'n teenstelling van die metode wat die Unie volg.

Intussen word genl. Smuts se saak vertroebel deur 'n propaganda-veldtog van sowel uit die Unie as Indië. Sen. H. M. Basner, vergesel van E. S. Sachs en H. Naido, verkeer in New York waar hulle vryelik propaganda maak teen die Unie se natuurlikebeleid en dus teen inlywing van Suidwes. Uit die Unie self word telegramme deur kommunistiese organisasies gestuur om ammunisie te verskaf aan die gekleurde verteenwoordigers in die V.V.O.

Voedselnoed Weens Versnippering

'n Vrees vir opstand en ernstige onluste onder die Duitsers in die Brits-besette deel van Duitsland as gevolg van die ernstige voedselposisie in daardie gebied, besorg die Geallieerde owerheid ernstige hoofbrekens. Die voedselnoed is die ernstigste in die Ruhr-gebied. Die Britse owerheid het reeds voorsorgmaatreëls getref om die Britse gesinne in die Ruhr-gebied te beskerm teen moontlike optrede van die uitgehongerde Duitsers. Die huidige toestand mag 'n ernstige politieke terugslag vir die Geallieerdes in Duitsland beteken, en is inderdaad 'n gevolg van die versnipperde beleid in Duitsland.

Dit blyk dat slegs 100,000 ton van die 565,000 ton graan wat gedurende die laaste kwartaal van hierdie jaar na Wes-Duitsland gestuur is, vir die Britse gebied beskikbaar gestel is, terwyl die res na die Amerikaanse gebied gegaan het. Hierteen het Bevin, Britse minister van buitelandse sake, protes aangeteken by die Amerikaanse minister Byrnes.

'n Amerikaanse woordvoerder het beklemtoon dat daar genoeg koring in die Amerikaanse gebied is ook vir die Britse deel, maar dat geen ooreenkoms bestaan waarvolgens die surplus graan aan die Britte gelewer kan word nie.

GROBLERSHOOP LEWE NA K.G.-BESOEK

GROBLERSHOOP: 'n Baie geslaagde reeks vergaderings is op 24 en 25 Okt. gehou deur die generaalskap A17 van genl. J. A. Gouws, (Niekerkshoop, Prieska en Buchberg-nederstelling) wat toegesprek is deur dr. J. F. J. van Rensburg.

Die opkomste was oral bo verwagting, veral te Groblershoop waar die opkoms die stoutste verwagting oortref het. Al die vergaderings was gekenmerk deur verteenwoordiging uit alle partye en groepe. Oral is vroe bevreëdigend beantwoord deur die K.G. Te oordeel na die vroe en navrae wil dit voorkom asof die nuwe stelsel van beroepsverteenvooring groot belangstelling gaande gemaak het.

Te Groblershoop is 'n funksie ten behoeve van O.B.-dag by die geleentheid gehou; die verbasende bedrag van £90 is ingesamel, wat alle bedrae wat nog met enige vorige funksie ingesamel is in die skaduwee stel. Dit is teweer verbasend as die huidige omstandighede met brood- en ander regulasies in aanmerking geneem word.

£19-17-6 van die gemelde bedrag is bygebring deur die verkoop van goedere wat deur die Marydale-veldkornetskap na die funksie gebring is, waaronder 'n model van die Voortrekkermonument wat uit klip gemaak is deur mnr. A. Smit van Marydale en verkoop is vir £7.

DIE DOOD OP DIE PAD:

Gedurende die eerste helfte van hierdie jaar het 375 mense die lewe ingeskiet as gevolg van ongelukke met motorvoertuie. Dit is 73 persent meer as die vorige periode. Die toename in die aantal bescerdes is sowat 60 persent. Daar was meer as 18,000 motorongelukke, wat 'n toename van ongeveer 65 persent beteken.

OOM JAN DE LANGE OORLEDE

JANSENVILLE. — Donderdag, 10 Oktober, is mnr. Jan Hendrik de Lange van Jansenville in die hoë ouderdom van 78 jaar oorlede.

Die begrafnis het op Vrydag plaasgevind te Slangfontein. As koster het opgetree mnr. Schalk van der Merwe. Die diens is waargeneem deur dr. Claassens na aanleiding van Joh. 19: 38.

As draers het opgetree: mnr. Andries de Lange, Jan de Lange, David de Lange, Philip de Lange, Adrian de Lange, Pieter Knoetze, Izak Greeff, Hendrik Conradie, John Grobler, Adrian van Tonder, Smith en Rudman.

Die oordelede laat 'n eggenote en twaalf kinders na. Uit die huwelik is gebore 16 kinders waarvan 4 reeds deur die dood weggeneem is.

V.S.A. BEGEER GROTER WRAAK

Die Amerikaanse militêre regering in Duitsland het gedreig dat indien die Duitse suiweringshof nie beter werk doen nie, hulle self die hof sal oorneem. Hierdie dreigement het ten gevolge gehad dat die minister van suiwering in Württemberg-Baden, Gottlieb Maier, bedank het.

V.S.A. Gedoem Tot Staatsonmag

Die Demokratiese Party van Amerika, wat onder leiding van pres. Roosevelt Sentraal-Europa aan die Bolsjewisme uitgelewer het en onder die swakke aanvoering van Harry Truman aan daardie voldonge feite geen keer kan bring nie, het verlede week 'n verpletterende nederlaag gely toe die Republikeinse Party met die tweejaarlikse verkiesing van 'n deel van die kongres meerderhede in sowel die senaat as die huis van verteenwoordigers behaal het.

Die uitslag is beskryf as 'n afwysing vir Moskou en is ongetwyfeld vir 'n groot mate beïnvloed deur die vyandskap wat in die jongste tyd teen Rusland by die Amerikaanse volk ontwikkel het. Die neiging teen alles wat links is, was inderdaad so sterk dat die kandidate wat deur die arbeidsgroepe ondersteun is, hopeloos uitgeval het.

Die uitslag van die verkiesing beteken dat pres. Truman, wat nog twee jaar lank president moet bly, te staan kom teenoor 'n wetgewende liggaam wat hom vyandiggesind is en ooreenkomstig party-politieke tradisie alles in sy vermoë sal doen om die president in onguns by die volk te bring. Die wetgewende liggaam aan die ander kant kan weer deur die president tot onmag gedoem

word deur middel van sy veto-reg. Politieke waarnemers voorspel dan ook 'n tydperk van staatsonmag vir die Verenigde State op 'n aller-kritieke oomblik van die wêreldgeskiedenis. Sy demokratiese instellings het hierdie magtigste volk van die wêreld tot volslae onmag gevoer — tensy daar van die instellings afgewyk word, soos voorgestel deur sommige persone in die V.S.A., nl. dat pres. Truman bedank en die bewind oorgee aan 'n Republikeinse minister van buitelandse sake.

Die verkiesingsuitslag in Amerika herinner aan die Britse debakel tydens die Potsdam-konferensie, toe Churchill in die middel van die samesprekings moes plek maak vir kabinetsvoorsitter Clement Attree.

Stuur u POSBESTELLINGS vir

- KANTOORBENODIGDHEDE en
- SKRYFBEHOEFTES

na

SOLMS VAN NIEKERK
Groote Kerkgebou, Parlementstraat, KAAPSTAD — Foon 27017

MARKAGENTS-KAP VROEE MORE-MARK KAAPSTAD

Betaling geskied onmiddellik weekliks, maandeliks of soos verlang

Beste heersende pryse

MINNAAR

EN VAN SCHOOR

Elenaar: GUSTAV RETIEF

PLUIMVEE

Die Beste Firma om u PLUIMVEE EIERS en ander PRODUKTE aan te stuur is:

C. M. ELOFF EN KIE.

(Edms.) Bpk

TOT U DIENS ..

Geldenhuis Ingenieurswerke

- DRAAI
- PAS
- SWEISWERK

Wynnestraat 13 — PAROW

Sien Advertensie onder Geklassifiseerde kolomne (Gemeng)

ONS NUWE

Baadjie- en Jumperpakke

van Linne wat nie kreukel nie, is baie deftig.

Steyns

DIE MODEWINKEL PAROW

TELEURGESTELD?

Was u miskien laaste jaar teleurgesteld toe u Kersfeesdrankies te laat aangekom het? Moet nie laat dit weer vanjaar gebeur nie. U kan nou-al seker van u drankies maak deur vandag u bestelling in te stuur. Vermeld die datum waarop u verlang dat afgestuur moet word, en dit sal op tyd afgelewer word.

MAAK GEBRUIK VAN HIERDIE GELEENTHEID EN VOORKOM TELEURSTELLING !!

PRYSLYS

WYNE:	Per bottel in 12 bottels	Per 5 gelling-vaatjies
Spesiaal Soet	2/6	11/-
Ou Port	2/6	—
Rooi en Wit Jertipko ..	1/9	8/6
Rooi en Wit Malmsey ..	1/9	8/6
Rooi en Wit Muskadel	1/8	8/-
Soet Port	1/8	8/-
Port, Pontak, Worcester	—	—
Hock en Spesiale Sjerrle	1/7	7/6
Goue Sjerrle (Droog) ..	1/6	7/-
Ou Bruin Sjerrle	2/3	—
"Cocktail"	4/-	—
Vermouth (Droog en Soet)	2/9	—

DROE WYNE:

Swartberg Sjerrle	2/6
Boergonje (Rooi)	1/9
Rtealing en Droë Wit ..	1/8

FONKELWYNE:

Grand Spumante	10/-
Vonkel Boergonje (Droog)	8/6
Grande Splendore	7/6

VOORWAARDES: (1) Voeg by 20/- of 5/- per vaatjie en kisse met bottels respektiewelik. Hierdie deposito word dadelik vergoed op ontvangs van led inhouers, spoorvrag betaald vlakke-plaats-stasie. (2) Bestellings moet bestaan uit 12 bottels of 5 gellings (of 'n gelystaande hoeveelheid). (3) Alle bestellings Kontant of K.B.A. u naaste Stasie.

MOET NIE VERGEET OM DIE DATUM WAAROP U VERLANG UIT AFGESTUUR MOET WORD IN U BRIEF TE NOEM NIE.

EXCELSIOR WYNMAKERY

(Edms.) Bpk.

VLAKTEPLAATS-STASIE (KAPPLAND)

PRETORIA-MARK WEBB EN PRETORIUS

Producente, stuur u Produkte, Eiers, Botter en Lewende Hawe na ons.

(Ontvangs-agente van alle slagvee vir die Vleiskontroleur)

Ons het 'n garansie van £2,500 by die Regering.

Pretoria se Oudste en Grootste Markagentskap

Ons Gee nog Steeds LEIDING S.A. GRAFSTEEN- EN MONUMENTWERKE (EIENS.) BPK. Voortrekkerweg - MAITLAND

Beskerm u Oë

Bring u oogarts se voorskrif na ons. Laat gekwalifiseerde Voorskrif-Oogkundiges u bedien.

Wahl, Lawrence EN KIE.

BRILMAKERS

Adderleystraat 120a, Kaapstad Foon 22408

MEUBELS

PRYSE STYG VINNIG

KOOP NOU!

Ons hou alleenlik goete kwaliteit Meubels in voorraad

Werda Meubelhandelaars, (EIENDOMS) BEPERK

Groote Kerkgebou — Kaapstad

DIE O.B., WOENSDAG, 13 NOVEMBER 1946.

FEITE WAT SPREEK

Die munisipale verkiesings aan die Rand en Pretoria kan ongetwyfeld as 'n baie nuttige vingerwysing vir ons politieke stryd dien. Aan die Rand het die drie belangrikste partye die verkiesing op partypolitieke lyne gevoer. Die uitslag was dat die Verenigde Party sy ledetal in die raad meer as verdubbel het sodat hy tans oor 'n volstreekte meerderheid beskik. Die Arbeidersparty wat verlede jaar voor geloop het met 18 lede, sit nou met 12, terwyl die H.N.P. geen vordering gemaak het nie — een van sy sittende lede is verslaan en 'n ander het gewen met 'n kleiner getal stemme as wat sy kollega verlede jaar in dieselfde wyk ingeoes het.

Hierdie feite moet eerlik in die oë gekyk word, want daaruit moet 'n les geput word vir die algemene verkiesing. En daaruit blyk dan dat hoewel die kiesers van Johannesburg hul misnoeë met die Arbeidersparty onmiskenbaar openbaar het, hulle nie na die H.N.P. gegaan het nie, maar teruggeval het op die Verenigde Party wat hulle die vorige jaar verwerp het. Wanneer Die Transvaler dus skryf dat daar vir die H.N.P. toekoms hoop bestaan omdat die kiesers aanstaande jaar die Verenigde Party weer ten gunste van eersgenoemde sal verwerp, hou hy nie rekening met die feit nie dat die Verenigde Party reeds verlede jaar klaar verwerp was en dat die kiesers dus vanjaar al sy toevlug na die H.N.P. as derde alternatief moes geneem het. Dit het nie gebeur nie, en die rede daarvoor moet vir 'n groot mate toegeskryf word aan die hardkoppige weiering van laasgenoemde party se leiers om die medewerking van ander nasionaalgesindes te gebruik.

In Benoni het die kandidaat van die H.N.P. 'n ooreenkoms met ander groepe aangegaan, maar kort daarna het twee hoofbestuurslede van die party die kandidaat met sy komitee gedwing om die ooreenkoms te verbreek. Die gevolge hiervan blyk genoegsaam uit die feit dat daardie kandidaat die laaste plek in die uitslag geul het.

'n Heeltemal ander prentjie toon die verkiesingsuitslae in Pretoria. Daar is die stryd nie op partypolitieke lyne gevoer nie, maar op oordeelkundige wyse het die nasionaalgesinde elemente met behulp van 'n organisasie van belastingbetalers en onafhanklike kandidate drie uit die vyf setels verower. Dit toon wat gedoen kan word as die medewerking van almal buite partyverband verkry word.

Hierdie feite beklemtoon dus vir die soveelste keer dat 'n Afrikaneroorwinning alleen binne die perke van die moontlike is wanneer dit buite die enge mure van 'n politieke party gevoer word.

Laat die verantwoordelike politieke leiers oor die uitslae van Johannesburg en Pretoria nadink, en ophou om hulle van die res van die volk te isoleer.

Na Vyf Jaar

Dit was gister presies vyf jaar gelede dat Die O.B. sy eerste verskyning gemaak het as mondstuk van die Ossewabrandwag. Dit was in omstandighede wat vir ons volk bedroewend en vir die Ossewabrandwag in besonder kritiek was. Oor die Beweging se kop het 'n storm losgebars uit kringe wat baie naby aan hom gestaan het. Soos deur 'n wilde dwarrelwind is die lede van die organisasie van alle kante geskud en opgeroep om hul Beweging vaarwel te sê. 'n Oorweldigende persveldtog het duisende van sy lede weggesleur en nog meer lede van die volk het in verwarring en wanhoop hulle aan die politiek onttrek. Daardeur het nie net die Ossewabrandwag gely nie, maar ons hele volk, wat sedertdien nog nooit weer op politieke gebied tot verhaal gekom het nie.

Teen hierdie oormag het Die O.B. op 'n reeds late uur na vore getree om die saak van die Volksbeweging aan vriend en vyand te stel. Ons het van die begin af die belange van die volk as geheel beklemtoon teenoor die belange van politieke groepe. Ons het die nuwe gedagte verkondig van 'n eenheidsstaat wat op die hele volk as voetstuk moet rus en nie op een van drie of meer georganiseerde brokstukke binne die volk nie. Hierdie gedagte het in die afgelope vyf jaar ingeslaan sodat prominente politici ook al pleit vir volksoprede ten opsigte van moeilike vraagstukke, en selfs die regerende party het 'n verandering van die Unie-grondwet ten gunste van groter eenheid op sy kongres aanhangig gemaak. Ook is daar in die georganiseerde bedryfswere van die land 'n roering te bespeur in die rigting van die O.B. se idee van beroepsverteenvoording. Ons merk dit o.a. in die nuere en omvattende organisering van die landbou in 'n sentrale liggaam en in die uitgesproke begeerte van die onderwysers vir 'n statutêre liggaam wat ook seggenskap sal hê in die opvoedkundige beleid van ons land. Sover dit dus die verbreiding van die nuwe gedagte betref, kan Die O.B. na vyf jaar met tevredenheid konstateer dat daar in alle lae van ons volk gevorder is.

Duideliker merkbaar en meer onweersstaanbaar is die resultate wat behaal is deur ons propaganda vir eenheidsoprede. Dwaarsdeur ons volk in sowel opposisie- as regeringskringe het daar 'n onstuitbare drang tot eenheid posgevat, by die nasionale groepe hoofsaaklik ten opsigte van die onmiddellike verkiesingsvraagstuk en by regeringsvolgelingen ten opsigte van 'n duursame onderbou vir ons politieke lewe in die rigting van groepsverteenvoording. Hierdie drang tot samewerking is besig om momentum te wen ten spyte van die hardnekkigste teenstand van partypolitieke leiers wat deur 'n halwe eeu van partypolitieke skoling

TSETSEVLIEG DALK UITGEROEI

Die vooruitsigte om die Tsetsevlieg in die Unie heeltemal in die nabye toekoms uit te roei, is baie rooskleurig, aldus dr. R. du Toit van Onderstepoort in 'n verklaring wat hy uitgereik het na aanleiding van die D.D.T.-spreireën wat in die Mkuzi-reserwe, Noord-Zoeloland, toegepas is. Hoewel daar nog ses weke moet verloop voordat die veldtog waarin nege vliegtuie gebruik is om die D.D.T. te versprei, voltooi sal wees, het die resultate sover bewys gelever dat die tsetsevlieg oor 'n gebied van 40 vierkante myl reeds in dele honderd persent uitgedelg is.

WEERWRAAK TEEN VERBROEDERING: Vier moorde het verlede week in Duitsland plaasgevind. Dit is 'n nuwe veldtog wat daarop dui dat dit wraakneming van die kant van die Duitsers is teen verbroedering met die vyand. Die slagoffers was twee Duitse vroue en 'n Britse en Amerikaanse soldaat onderskeidelik.

Stadsverkiesing 'n 'Donderende Les'

Na aanleiding van die munisipale verkiesings in Johannesburg, waar die Verenigde Party 'n volstreekte oorwinning oor die Arbeiders- en H.N. Partye behaal het, skryf Die Vaderland dat dit 'n donderende les is „dat verdeeldheid hard, bitterlik hard gestraf word“.

„Nog skerper kom die vermaning tot daardie ander politieke groep wat die tande slyp vir die Witwatersrand en nou al die lippe aflek vir 'n bewindsmeerderheid in die landsverkiesing. As die wil waaragtig is om van onbevoegde owerheidsbestuur ontslae te raak, sal positiewer stappe nodig wees as stramme optrede teenoor en gesanik oor, „afwykende groepe“. Om die bewering te wil kry wanneer oor ooreenkoms met bloedbroers gepraat word, verraai 'n gebrek aan insig.“ Aldus Die Vaderland, wat verder beklemtoon dat die uitslae ook die bewys lewer dat die Verenigde Party nie so swak

geleer het om op die gebied van die staatkunde net in terme van 'n soort konstitusionele burgeroorlog te dink waarin almal binne die eie party goed en die ander daarbuite sleg en aanvegbaar is.

Ten slotte is daar die verblydende teken dat Die O.B. aan die begin van sy sesde jaar presies die teenoorgestelde toestand belewe as by sy eerste in sover dit die volk se houding teenoor die Ossewabrandwag betref. Waar daar destyds algemene vyandskap en verwerping te bespeur was, merk ons in die jongste tyd 'n groeiende belangstelling in en welwillendheid jeens die Beweging. Die volk is besig om terug te keer na wat hy in 1938 ontdek het. Dit getuig die reuse-opkomste na die vergaderings van ons leiers op plekke waar daar tot onlangs net 'n handjievol belangstellendes buite die eie gelede opgemerk is.

Ons kan dus aan die begin van hierdie nuwe jaargang met vaste vertroue konstateer dat die Ossewabrandwag beslis die opdraend uit is sover dit betref sy stryd om 'n staanplek. Namate nuwe persoonernemings sy standpunt in wyer kringe bekend sal maak, nader ook die oomblik wanneer met gekonsolideerde krag afgestuur sal word op ons taak van volksredding.

Geesdrif Vir O.B. Op Ceres Ruim Bydraes Vir Pers- Onderneming

Hoofkomdt. W. R. Laubscher, voorligtingsoffisier van die O.B., het Saterdagmiddag, 2 November, 'n baie geslaagde vergadering in die stadsaal op Ceres toegespeek. Hfkomdt. J. B. Zulch was in die stoel en hfgent. P. R. Retief het die spreker bygestaan.

Kmdt. Laubscher het die betekenis van die stryd wat die O.B. gedurende die oorlogsjare gestry het, uiteengesit; en het daarna die rigting wat die O.B. in die na-oorlogse tydperk inslaan, behandel.

Vrae is deur die spreker tot bevrediging van almal beantwoord.

Hoofgenl. Retief het die personderneming van die O.B. verduidelik en sy dank uitgespreek vir die steun wat Ceres se brandwagte aan die saak gegee het en nog gee.

Na aanleiding van prof. L. J. du Plessies se jongste oproep vir fondse om 'n nie-partypolitieke volkspers tot stand te bring wat uiteindelik die monopolie van die grootkapitaal en die partywese op hierdie gebied gaan breek, het brandwagte en goedgesindes van Ceres en distrik weereens die hand in die sak gesteek, en bo en behalwe die bedrag wat hulle reeds bygedra het vir die persoonerneming, nog eens meer as £1,000 in die Persfonds gestort!

Daar heers groot geesdrif vir die persoonerneming en almal sien uit na die dag wanneer die nuwe volkskoerant sy verskyning gaan maak.

Die reorganisasie van die Ceres-kommando's is voltooi. Dit het nuwe lewe en besieling gebring. Die kommandant(e) en hul offisiere het groot planne vir die toekoms.

FAURESMITH STEUN KAMERADE-FONDS

FAURESMITH: Die Vrouekommando van Fauresmith het vanjaar ou rommel bymekaar gemaak en verkoop en die mooi bedraggie van £25 ingesamel. Op die manier het hulle hul deel vir O.B.-dag bygedra.

Dan het die Vrouekommando ook £5 aan Pretoria se Kameradefonds gestuur.

„Ons sal ons mede-Afrikaneer in die stryd nie verlaat nie en ook nie aan die vyand uitlewer nie.“

O.B.-Kersfeeskaartjies

VIER VERSKILLENDE PRAGONTWERPE
MET O.B.-WAPEN

4/6 per dosyn, met koeverte

Bestel:

BOEREJEU-GHOOFKWARTIER
MEYERGEBOU 9 POTCHEFSTROOM

WAPENSKOU

Die ENIGSTE Afrikaanse tydskrif van sy soort wat u 'n aantreklike en skerpsinnige oorsig gee omtrent sake van die dag op nasionale sowel as internasionale gebied, hetsy:

- EKONOMIES
- STAATKUNDIG
- WETENSKAPLIK
- KULTUREEL
- SOSIAAL

Intekening: 12/6 per jaar

BUS 23 — — — STELLENBOSCH

Staatjies Uit Kampelewe

Tentoonstelling Groot Sukses

Die uitstalling van die hande-
arbeid van die politieke gevan-
genes en geïnterneerdes wat
verlede week in die Komitee-
kamer van die Groot Kerkgebou
plaasgevind het, het groot
belangstelling onder die pub-
liek gaande gemaak. Afrika-
ners van alle groepe het me-
kaar by die uitstalling verdring
om die kunstig met hand en
knipmes-vervaardigde artikels
van naderby te besigtig.

Waggenl. Dirk Eloff, 'n klein-
seun van pres. Kruger, wat drie
jaar in die kamp was, het die
opening van die tentoonstel-
ling waargeneem. Die Kom-
mandant-generaal, dr. J. F. J.
van Rensburg, en mev. Van
Rensburg sowel as die Adjunk-
K.G., genl. J. A. Smith en mev.
Smith was o.a. by die opening
aanwesig. Genl. Eloff het met
waardering melding gemaak
van die lofwaardige taak van
die vroue wat verantwoordelik
was vir die tentoonstelling, en
mev. J. A. Smith, eggenote van
die Adjunk-K.G., van wie die
inisiatief uitgegaan het, geluk
gewens met die poging.

VOORBEELDE

Genl. Eloff het 'n paar voor-
beelde aangehaal van die ka-

KOMITEE SE DANK: £77 GEMAAK

Kommandante mev. J. A.
Smith en die komitee van
die O.B.-Vriendskapsentrum
wens langs hierdie weg
al die oud-geïnterneerdes wat
voorwerpe in die Koffiefon-
teinse kamp en dié in die
tronk, hartlik te dank vir die
verskillende kunsige voor-
werpe wat hulle vir die uit-
stalling geleen het, asook al
die brandwagte, veral hulle
wat wag gestaan het by die
tafels en hulle wat die ver-
versing verskaf en bedien
het. Die opbrengs was £77
17s. 3d en gaan vir die Nood-
hulp.

meraadskap en trou wat in die
kamp geheers het. Dit was nie
moontlik om die gees van hier-
die manne te breek of hulle te
dwing om hul nekke voor die
Empire te buig nie.

As voorbeeld van onderlinge
trou, het genl. Eloff melding
gemaak van 'n jong Afrikaner
uit Natal wat dieselfde naam as
sy oom dra en wat per abuis
in die kamp gegooi is vir dade
wat sy oom gedoen het. Hoew-
el hy die kans daartoe gehad
het, het hy nooit die owerheid
daarvan in kennis gestel nie
en die straf vir sy oom vier
jaar lank uitgedien.

'n Ander treffende voorbeeld
van die gees van broederskap
is dié waar 'n oudgeïnterneer-
de en voortvlugtige, mnr. G.
Pasch, ná die vrede aan spr.
gesê het dat hy verneem dat
hy groot skade gely het weens
sy internering, maar dat hy
(Pasch) 'n paar honderd pond
het wat hy nie dadelik sal ge-
bruik nie, en dat spr. dit kon
kry. Hy het sommer sy tjek-
boek uitgehaal om die tjek uit
te skryf, maar spr. het die gulle
aanbod van die hand gewys.
Hy was diep getref deur hier-
die praktiese gebaar van nasio-
nale sosialisme.

GEREEDSKAP

Vir die maak van die arti-
kels was daar aanvanklik geen
gereedskap nie. Om 'n draai-
bank te maak, het die geïnter-
neerdes 'n stuk yster vir 'n as

nodig gehad. Dié het hulle met
die hulp van goedgesinde kamp-
wagte ingesmokkel. Om die
draaibank verder te bou, het
hulle van die balke en skroewe
uit die hutte gesaag en daarvan
onderdele gemaak. Die band
van die draaibank is gemaak
uit leer wat uit die skoene ge-
sny is wat aan die gevangenes
gegee is en toe gevleg is. So
was hulle in staat om artikels
uit hout te draai.

Die bytels wat by die draai-
bank nodig was, het hulle ver-
vaardig uit ou myn-staalkabels
wat hulle in die kampterrin
opgetel het. Ook uit spykers
kon hulle handige werktuie
maak.

As voorbeeld van die vinding-
rykheid van die geïnterneerdes,
het genl. Eloff 'n staaltjie op-
gehaal hoe 'n gebreke horlo-
sieglass vervang is. 'n Persoon
wat knap met sy hande was,
het die onderkant van 'n ou
gloeilamp afgesny en dit op die
horlosie as glas ingepas.

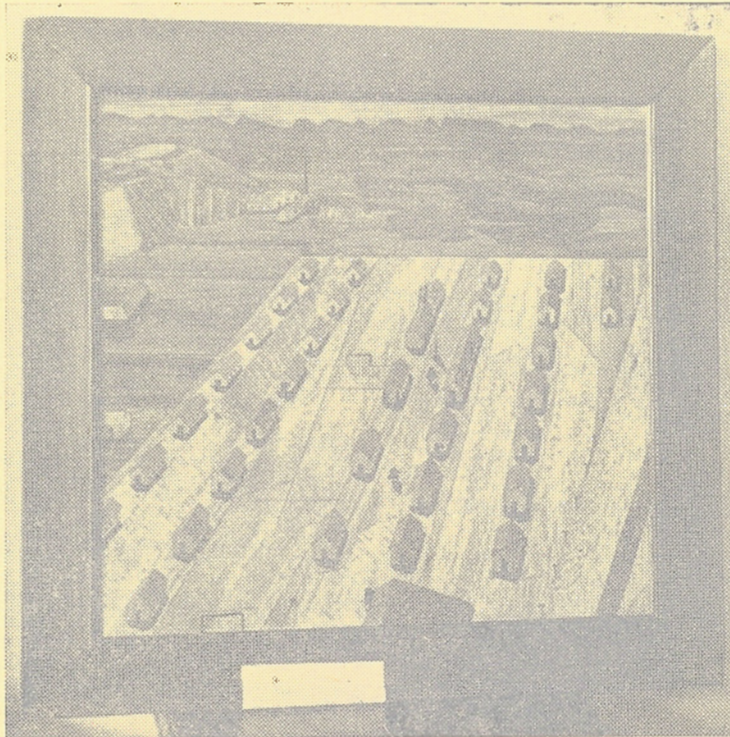
K.G.

Die K.G. het in sy toespraak
verklaar dat die stryd van die
Ossewabrandwag gedurende die

oorlog nie op die platform ge-
voer is nie, maar in die tronke
en in die kampe. Die stryd wat
buite gevoer is, was maar net
om die kamerade binne die
tronk te ondersteun. Geduren-
de die oorlogsjare het die O.B.
meer as £90,000 aan die af-
hanklikes van die geïnterneer-
des en gevangenes bestee. Met
uitsondering van twee gemeen-
tes van die Gereformeerde Kerk
het geen ander party of orga-
nisasie 'n pennie tot hierdie
fonds bygedra nie. Benewens
die versorging van die Afri-
kaanse gesinne het die O.B. nog
£8,500 aan die Duitse noodle-
nigingsvereniging in Suid-Afri-
ka geskenk.

Die K.G. het ten slotte daar-
op gewys dat daar nog tussen
£300 en £400 maandeliks uitbe-
taal moet word aan noodhulp,
aangesien daar nog vyftien
voortvlugtiges is wat deur die
Ossewabrandwag onderhou
word en dertig politieke gevan-
genes in die tronk sit. Hy het
'n beroep op ruime steun vir
die Noodhulpfonds gedoen en
gesê dat na soveel prestasie ons
nie nou daardie Afrikaners in
die steek kan laat nie.

KOFFIEFONTEIN

Hier het die Afrikanervolk die prys vir sy vryheid betaal! Meegaande foto is 'n afbeelding van die Koffiefonteinse interneringskamp wat in hout ingelê is en te sien was op die tentoonstelling van die hande-arbeid van die politieke gevangenes en geïnterneerdes. Die hutte, strate, draadversperring, die mynhoop en die rante in die agtergrond is alles met hout in natuurlike kleur ingelê. Die tunnel waardeur die geïnterneerdes ontsnap het, is vanaf die voorste hut heel regs onder die draad en waterkanaal (die swart streep) gegrawe. Dit is die eerste voorstelling van die kamp wat tot dusver gepubliseer is.

SOOS ONS LESERS DIT SIEN

Simpatie

Mev. M. A. Gouws, Heidel-
berg, Tvl., skryf:

As 'n Duitse vrou wil ek u
en u koerant van harte bedank
vir u openlike simpatie met ons
en die Duitse volk in hierdie
donker dae wat ons deurleef.
Waar amper die hele wêreld
teen ons is het u nog altyd die
moed om vir ons in die bresse
te tree. Ons deurleef nou 'n
Gethsemanê so swart en don-
ker soos geen nasie voorheen
moes deurmaak nie. Intussen
gaan die marteling nog aan.
Teregstellings, en vrouens en

kinders wat van honger sterwe
volgens briewe wat ons uit
Duitsland ontvang het.

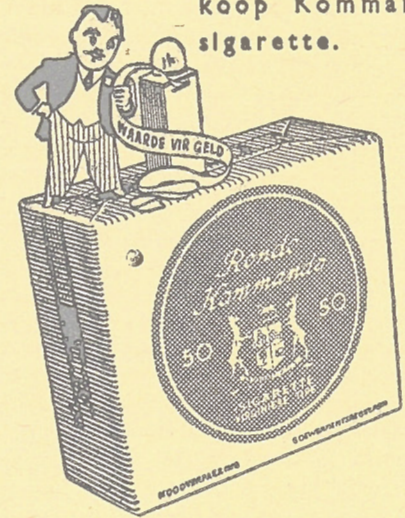
Nie alleen ek nie, maar talle
Duitsers is dankbaar vir die
woorde van dr. Van Rensburg
en Adjunk-K.G., genl. Smith
wat in Die O.B. verskyn het.

Daar is net een ding wat ons
volk aan die gang hou: hulle
sal ons nie vir altyd vertrap
nie, en die dag sal kom wan-
neer die son weer sal skyn —
ook vir Duitsland.

Nogmaals dank ek u — ook
namens alle Duitsers in hierdie
land.

'n WAARBORG...

Produkte wat deeglik
gemaak is, is altyd 'n
voordelige belegging...
Volg die voorbeeld van
duisende beleggers—
koop Kommando-
sigarette.

RONDE Kommando -SIGARETTE

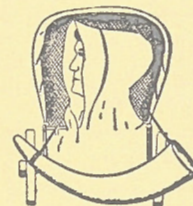
OOK OVAAL VIR DIEGENE WAT DIT VERKIES

B.H. 2369

G. A. FICHARDT, Bpk
(Lid Afrikaanse Handelsinstituut)
MASJINERIE, YSTERWARE
PRODUKTEHANDELAARS
Foon 700 Opgerig 1848
BLOEMFONTEIN

TE KOOP AANGEBIED:

Goudmyn-Stoetery bied aan Op-
reggeteelde Irish Hunter en
Percheron Merries en Jong
Perdjies uit ingevoerde ouers.
Ook Fries- en Jerseykoeie, Ver-
se en Bulletjies uit beste bloed-
lyne geteel. — A. S. Zeeman,
Goudmyn, Robertson. TK5526

Gryshare: Antigrysh

herstel alle gryshare tot hul na-
tuurlike kleur. Dit is vry van
kleurstof of skadelike bestand-
dele, verwyder skilfers, bevorder
kopvelkwale, laat hare
groeï, ens., 5/6 per bottel, pos-
vry. Kontant met bestelling.
Ook kan blindederm en ander
operasies vermy word en alle
siektes en kwale met kruie en
ander geneesmiddels behandel
word. Skryf, gee besonderhede
aan: DIE BOEREVROU, Pos-
bus 7559, JOHANNESBURG.

A.V.B.O.B.

Lykbesorgers, Grafsteenmakers,
Begravnisversekerers

Bloemfontein — Pretoria
130 Takke

W. VOIGT (Edms.) Bpk.

Fabrikante van

**Kelder- en
Besproeiingsmasjinerie**
Bus 10 — HUGENOOT (K.P.)

Vir

**Voetmoeilikhede
raadpleeg 'n deskundig**

**Handgemaakte Voetstutjies
Volgens Afmetings:
'n Spesialiteit**

**Physical Foot
Culture**
Oranjestraat 82
KAAPSTAD

O.B.-Kersfeeskaartjies

Vier verskillende kaartjies met die volgende ontwerpe;
(1) O.B.-wapen in twee kleure gedruk; (2) O.B.-wapen-
ontwerp deur 'n O.B. in die Sentrale Gevangenis ontwerp;
(3) en (4) Diere sketse in twee kleure met wapen binne
in en bypassende slagspreuke.

Met Koeverte 4/6 per dosyn posvry.

Pro Ecclesia - Boekhandel

Posbus 29

Stellenbosch

GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES

Darwin het na die SKAKEL tussen mens en aap GESOEK; DIE O.B. het die SKAKEL tussen adverteerder en publiek GEVIND; DIE O.B. vind sy weg in dulsinne oor die hele land; UR klein aktiers spruit groot bome; Uit hierdie klein beleggings spruit groot dhuldende; SAARIEF VIR GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES; Geloofswaardige Kennisgewings; Handelsadvertisies; Antekengeld op "Die O.B." (verskyn weekliks); Vooruitbetaalbaar.

DOODBERIG

TERBLANCHE. — Onvergeetlik is 28 Oktober toe pappie so plotseling van ons weggegaan is, in die ouderdom van 70 jaar. Met onwrikbare Mannemoed en groot Afrikaantrots het hy sy aardse stryd gestry tot die skielike einde. Rus sag, liewe pappie, u nagedagtenis leef vir ewig by ons. Diep betreur. HETTIE EN BEN. 13/11/18 Greyton.

VICTOR. — Sag ontslaap in sy Heer, Pieter Victor, naby sy woning, Varsfontein, Merweville, op 22 Oktober 1946. Geen geluid oor die lippe stil en wit, Geen afskeidstrane in die oog, Geen enkele woord, Alleen die laaste snik na die hemelpoort.

Diep betreur deur sy eggenote en kinders. 13/11/18

KERSGROETE

In Die O.B. van 18 Desember sal spesiale ruimte afgestaan word vir Kers- en Nuwejaarsgroete: 3/- per plasing van 24 woorde of minder; 1d. vir elke addisionele woord.

Stuur u bestelling vergesel van die nodige kontant sonder versuim aan:—

Voorslag (Edms.) Bpk. Posbus 28 Stellenbosch Die sluitingsdatum is 10 DESEMBER

GRAFSTEEN-WERKE

Grafstone, Monumente en Randmure opperig enige plek in die Unie. Kaadpleeg ons vir 'n besonder billike kwotasie. G.A. GRAFSTEEN-EN MONUMENTWERKE (EENS.) BEPERK (Jannie Cillie, Besturende Direkteur). VOORTREKKERWEG — MAITLAND. Foon 5-4420 en 5-2823 — Posbus 2.

AGENTSAPPE

EIENDOM. In verband met verkoop van huise, plase en motors raadpleeg P. v. d. WESTHUIZEN, Oranjestraat 82, KAAPSTAD. Foon 2-0740. 5602TK

EIENDOMME. As u eiendomme wil koop of verkoop, raadpleeg VAN RIEBEEK TRUST, Posbus 48, Arcadieggebou, Voortrekkerweg, BELLVILLE. Foon 9-7222. 5607/52.

ALGEMENE HANDELAARS

COETZER SE WINKEL H/v. Merriman- en Cookstraat, VASCO vir Dames en Babaklerasie, Kruideniersware, Verf ens. 5600TK

OOSTELIKE WINKELS. — Besoek ons by die nuwe perseel. H/v Aderley- en Pellstrake, Port Elizabeth. TK5529

BETREKKINGS VAKANT

Benodig. — Ongetroude planshulp vir gemengde boerdery (vrugte, groente en bees). Doen aansoek by: Mnr. S. P. LATEGAN, Welgeleë, Constantia.

Dadelik benodig vir vrugteplaas in Westelike Provinsie 'n' (luukse, betroubare en hardwerkende voorman. Doen aansoek by: O.B.-koerant, Bus 28, Stellenbosch. 13/11/28

BELANGRIK VIR DAMES

PETRONELLA, Kamer 414, Grootse Kerkgebou, Kaapstad, Foon 2-2178. Kom na ons vir deilige Jasse, Romax Snyerspakkie, Trick tweekuk Rokke. Ook Troutabberds word gemaak na mate.

BOME, PLANTE EN SAAD

HERHOLDT SE BOOMKWERKERY, POSBUS 660, JOHANNESBURG. KRISANTE! Nou is die tyd om ons ongeewenaarde Versamelings te plant wat saamgestel is uit meer as 50 van die wêreld se beste Goue MEDALJE en Beker wanner soorte. Lieflike gesorteerde kleure. DONOU VERSAMELING: Meesters van die vertoofafel. 15/6 vir 6, 25/- per dosyn, 90/- vir 50. OPERA VERSAMELING: 21/- per dos. 75/- vir 50. LUKSE SORTERING: 18/6 per dos., 85/- vir 50. TUN VERSAMELING: 15/6 per dos., 55/- vir 50.

BLY JONK.—GRYSHAARWONDER. Die nuutste wereldwonder teen grysendheid waarborg herstel van gryshare vir goed tot natuurlike kleur. 5/- per bottel posvry. Geld met bestelling. — SKRYF: BOEREGENEESMIDDELS, Posbus 4272, JOHANNESBURG. BEHANDELING GRATIS. — Ons in daer so oortuig van dat ons 'n egte Suid-Afrikaanse geneesmiddel vir kumatiek, Lendepyn, Heupjig en verwante kwale ontdek het, dat ons 'n gratis proefmonster aan enige lier sal stuur. — Stuur 1/- vir posgeld ens., aan. ANDREWS SE PYNPLEISTERS, Posbus 775, Pretoria.

HORLOSIEMAKERS DESKUNDIGE HERSTELWERK aan Horlaries. Alle werk word gewaarborg en spoedige aflewering. — P. PRETORIUS, Keeromstraat 18, KAAPSTAD. (Voorheen Kerkstraat 69.) Foon 2-5454.

Vir horlosiereparasies spreek STEYN en SWAKI, Posbus 3531, KAAPSTAD. Private adres en voorlopie werkswinkel: Joubertstraat 37, VASCO. 5566

HOTELLE MAJESTIC HOTEL, Ceres (Elenaar J. W. Brummer) Foon 114). Kom geniet 'n heerlike vakansie in 'n rustige landelike omgewing. Uitstekende diens, etes en slaapplek. Steeds tot u diens! 4878/52

KLEREMAKERS STEYN en SWART, voorlopie d/v. Merriman en Cookstrate, VASCO. Die kleremakers met 'n reputasie. Hou dop vir hul nuwe adres. 5567

Vir 'n goeie pak klere of kostuum kom na 'n eersteklas snyer F. C. HAGEN, Voortrekkerweg 74, PAROW. 5605/52.

LOSIES GEVRA Hotel of Losieshuis: Vir gesin met twee klein kinders aan of naby die kus, enige plek tussen Oos-Londen en Stilbaai, vanaf 14 Desember tot 5 Januarie. Skryf aan: Dr. MEYER, Posbus 4892, Johannesburg. 6/11/2

Losies vir twee getroude pare in enige voorstad van Kaapstad vanaf 15 Desember tot 2 van 3 Januarie. Een paar het 4 kinders en ander het een kind. Sal meel, eiers en botter saambring. Skryf aan: J. G. KEMP, Bus 16, Kirkwood, K.P. 13/11/28

MEUBELS MEUBELS. — Swierige en duursame Tambolie- en Klaat-Meubels, regstreeks van ANDRIES MAREE se Meubel fabriek, teen streng fabriekspryse. — Navrae: ONS BOERE-MEUBELWINKEL, Scholtzstraat 54, Lichtenburg. "Telegramme: „Tambolie." Tel. 136.

MISSTOWWE KARROO KRAALNIS MEEL: Beste kwaliteit gelever in dertien goeie tweede-hand sakke per ton. Teen £1/17/6 per ton, of £1/5/- per ton los in trok. 50 x 50 as mengsel teen £2 per ton in elf sakke per ton, gelever in trok. Bestellings vergesel van kontant sal voorkeur geniet. C. P. COETZEE, Voortrekkerstraat, PEARSTON. 5530TK

PATATRANKE STEGGIES. — Beste rooigrond-steggies. Sesmaande. Wit- en Borriesteggies, 7/6 per 1000. — H. ROELOFFSE, P/s. Serpentine, Dist. George. 23/10/TK

TE KOOP AANGEBIED Die Hond na die boer se hart! Rhodesiese Riffrug, gekruis met Boerhond. Moeder geregistreer en vader 'n uitstekende Boerhond. Al twee beproefde grootwild-jarhonde. Kwaal op Kaffers. Reuntjies teen £4 en tafies teen £2. — D. NEL, Posbus 58, Nelspruit. 6/11/28

PLAAS TE KOOP PLAAS. — Die plaas „Weltevrede", distrik Jacobsdal. 2000 morges. Prys £3. Verdeel in 4 kampe. 5 windpomppe. Uitstekende ganna- en Karoo-velde. Vleie en rante. Twee baie groot vangdamme. Moderne woonhuis van 11 vertreke. Telefoon en water in huis. Tuin met groot verskeidenheid vrugtebome. 4 groot klipkrate. Druk- gang en afkeerkrak. 3 waenhuse en buitekamers. Alle geboue onder sinkdak in goeie toestand. Sedert 1850 word hierdie plaas vir die eerste keer verkoop. Algemene boerdery, ook merino en karakoel. Sedert April geen vee op plaas. Doen aansoek: J. C. LUBBE, Michville. Telefoon 240, Michville. 6/11/2

JUKSEIE. — Bottelvorm 3/9, Kopsele 4/6, agkantige skeie 5/6 per paar. Mullswingsels 5/6, donkieswingsels 5/-; KOOS BOTHA, P/s Serpentine, Dist. George. 23/10/4.

MECCANOSTELLE vir Kersfees. — 'n Ideale present vir Seuns.. Interessant en leersaam. No. 0, 8/6; No. 1, 13/-; No. 2, 17/-; No. 3, 25/-; No. 4, 36/-; No. 5, 50/-; — SLATERS, Northstraat, Oos-Londen. 6/11/2

PERSIESE OOIE. — 1.000 Persiese ooie, 2 tand tot volbek, goed geteel (sommige het groot uiers), teen £3 stuk. Doen aansoek: G. E. VAN DER MERWE, Vanderkloof, Petrusville. 13/11/2

SOUT. — Vriende, ek vra u vriendelike ondersteuning deur van my sout te bestel. A1, 59/-; No. 1, 54/-; No. 2, 49/- per ton, vry gelaaft soutwerke. Adres: MEV. MARTIE VENTER, Posak No. 4, Arbeidsloot, Bloemfontein. 6/11/TK

SPANPAALTJES (droppers), lengte en dikte volgens bestelling; enige hoeveelheid. Brandhoud op aanvraag. Gelewer Wolsleystrate. — L. BIELDT, Meulstraat, Wolsley. Foon 24. 48877/52

Een spinwiel, baie netjies gemaak, £5-5-0. Een paar wolamme £1. Albei net een demonstrasie mee gegee. 'n Wins kopie. — D. J. PISTORIUS, Amella, Coalbrook, O.V.S. 6/11/28

Een eersteklas tentkar met goeie tuie, £55; Een „Canadian Wonder" drieskaar-ploeg, £15; Een Skotskar in goeie kondisie, £15; Een roomskelers — bak kan 2 gellings neem, £7; Een vleisvaatjie, 15/-; Gelewer te Afrika-kop-stasie of verkrygbaar en op sig by R. OOSTHUIZEN, Kestell. 13/11/10

VUURMAAKHOUT. — Beste gehalte swart-watte vuurmaakhout ongeveer 9 dm. lank gesaag teen £9 per E.S.-trok. V.O.S. Mohne of Stutterheim Stasie. — J. A. N. Cloete, Bus 54, Stutterheim. 30/10/48

WINDLAAIERS vir elektrisiteit op plase: 6 v. £13 11s.; 12 v. (vir swaar werk) £24 6s.; 32 v., 500 w. £49 10s.; 1000 w. £84 5s.; 1200 w. £105 7s. Kan ook 110 w. voorsien en al die batterye vir bogenoemde. Doen aansoek om pryse en besonderhede by: J. M. O'KENNEDY, Posbus 54, Bellville. 30/10/4

TE KOOP GEVRA BENE. — Die voorsiening van beenmeel is kort. Alle persone wat toegang tot bene het, word ernstig versoek om dit sonder versuim aan ons te stuur. Ons betaal £7 per ton (7/- per 100 pond) vry op spoor u stasie of slyn. Dit is noodsaaklik dat adviesbriewe gepos moet word as bene gestuur word. Spoedige betaling word verseker. Lee sakke word VRY teruggestuur. Ons voedingsvoorsiening hang af van die voorsiening van beenmeel. — S.A. HUNT BEENMEEL- EN KUNSMIS-MAATSKAPPY, Warrenton.

Gebruik „DIE O.B." om u vriende met Kersfees geluk te wens „DIE O.B." van 18 Desember sal u Kers- en Nuwejaarsgroete aan u vriende oor die lengte en breedte van Suid-Afrika bring. Die koste is slegs 3s. vir 24 woorde of minder; 1d. vir elke addisionele woord Vul onderstaande koepon dadelik in en pos dit vroegtydig. SLUITINGSdatum 10 DESEMBER. Aan VOORSLAG (EDMS.) BPK., Posbus 28, STELLENBOSCH. Geliewe onderstaande Kersgroete in „Die O.B." van 18 Desember te plaas, waarvoor ek poswissel/tjek van insluit. Naam Adres

Vir die Vroue

As U Somerklere Koop

Aan die begin van elke seisoen skaf ons almal graag iets nuuts en vars aan. Die somer het vanjaar baie lank weggebly en ons het nog maar min kans gehad vir somerklere. Nou dink ons egter al sterk daaraan om maar die winterklere weg te pak tot volgende jaar en tegelykertyd laat mens so maar jou gedagtes gaan oor nuwe byvoegings tot die someruitrusting.

Mens voel egter skoon benoud as jy so 'n draai in die winkels gestap het en die pryse van goed verneem. Hoede, skoene, materiaal, ja alles is duur vandag en dis regtig geen maklike taak vir die vrou op die gemiddelde inkomme om modieus en gepas geklee te gaan nie. Vandag, meer as ooit tevore, moet u oordeelkundig koop sodat u die maksimum diens uit elke kledingstuk wat u besit kan kry.

Het u goeie smaak? — Baie min mense het aangebore goeie smaak maar, gelukkig vir ons, kan dit aangeleer word hoofsaaklik deur waarneming en oplettendheid. Om smaakvol geklee te wees moet u nie alleen weet wat is modieus nie maar u moet uself ken: u figuur, u persoonlikheid, u gelaatskleur, u ouderdom, u inkomste en u sosiale stand is almal faktore wat bepaal hoe u geklee behoort te gaan. Wees oplettend dan sal u baie leer. As u 'n dame sien wat werklik smaakvol geklee is besluit hoekom sy daardie indruk op u maak, of as u iemand sien wat onvanpas geklee is let op wat is die fout en sorg dat u nie self sondig nie!

Kyk wat u het. — Voordat u kan besluit op die aankoop van nuwe goed moet u eers u somerklere alles nagaan. Maak seker wat u alles het en sorg dat u elke kledingstuk in u kas werklik gebruik. Verander ou rokkes of as hul heeltemal onbruikbaar is kan u dit verkoop of aan 'n liefdadigheidsorganisasie gee, maar moet tog nie u kas die hele somer deur oorvol onnodige goed hou nie: klere kreukel en verniel tog te baie.

Eers wanneer u presies weet wat u besit, rokke sowel as bykomstighede, kan u besluit wat u vir die nuwe seisoen nodig het. Maak verder seker: vir watter geleentheid het ek dit nodig, het ek bykomstighede wat ek daarby sal kan gebruik, watter kleur behoort ek te koop en hoeveel geld kan ek spandeer? Hiervan moet u baie seker wees voordat u die winkel instap. Hoe dikwels koop mense nie die eerste die beste rok wat hul aandag trek nie, om later uit te vind hul het iets anders baie meer nodig, die kleur pas hul nie of hul het geen bykomstighede om daarby te dra nie.

Ons wil almal graag modieus aantrek maar dit betaal die gemiddelde vrou altyd beter om nie 'n uiterste modegril te koop wat vanjaar hoogs in die mode is maar volgende jaar nie meer met sukses gedra sal kan word nie. Mens kan altyd die mode bietjie konserwatief aanpas en dan het u 'n rok wat u 'n paar seisoene sal kan dra. Laat ons kortliks nagaan waarop u moet let as u verskillende stukke van 'n uitrusting koop.

'n Rok moet geskik wees vir die geleentheid wat u in gedagte het en die snit en kleur moet u figuur en gelaatskleur pas. Leer goeie fabrikate van rokke ken. Let baie goed op na die afwerking: netjiesena-

te, stewige knoopgate, plooi diep genoeg, goeie soom, netjiese sy-opening. En moet tog nie toelaat dat 'n winkelmeisie u teen u eie beterswete oorhaal om 'n rok te koop nie — sy self wen tog niks daarby nie!

As u self u klere maak, of die redelik goedkoop gedoen kan kry, spaar mens geweldig baie. Sorg dat u weet watter is goeie fabrikate van materiaal. Dit moet taamlik dig geweeft wees anders trek dit by die nate. Kyk ook of dit maklik kreukel en onthou u moet verwag om vir goeie materiaal 'n goeie prys te betaal.

meeste van ons is 'n rand wat afslaan voor meer vleënd omdat dit 'n skawudee oor die gesig gooi. Die hoed moet 'n raamwerk vorm vir die gesig en kan dit alleen doen as dit goed pas en die fatsoen reg is. Dis verbasend watter effek dié fatsoen van die bol en die rand en versierings op die hoed op mens se hele voorkoms en gelaatsuitdrukking het.

Skoene en kouse. Ook skoene is vandag 'n duur item en dis nie alleen ter wille van jou beursie dat mens verstandig moet koop nie maar veral ter wille van jou gesondheid.

„3,000, MEVROU”

'n Donker natuurlike marterbont-jas met dolman-moue word vandag in Engeland, wat sy winter tegemoet gaan, te koop aangebied vir £3,000.

Waar kry jy daardie hoed? — 'n Hoed is so 'n belangrike deel van 'n vrou se uitrusting en daar is seker nie nog 'n stuk van haar uitrusting wat haar hele voorkoms so kan verander as juis 'n hoed nie. 'n Hoed, meer as enige ander deel van die uitrusting, moet pas by die persoonlikheid van die draagster. Sommige vrouens kan enige verspotte, uitspattige modegril dra, terwyl iemand anders nie alleen belaglik daarin sal lyk nie maar hopeloos selfbewus voel oor wat u op- of aanhet, is daar iets verkeerd. Mens behoort jouself goed te beskou in 'n lang spieël voordat jy jou kamer verlaat, seker te maak dat daar niks verkeerd is nie en dan jou klere te vergeet!

As u 'n hoed koop moet u kies wat u pas — daar is so 'n groot verskeidenheid hoede wat modieus is dat u wel iets sal kry waarin u gelukkig voel en wat tog smaakvol is. Alleen as u byna perfekte gelaatsstrekke het kan u 'n hoed dra waarvan die rand voor opslaan: vir

Skoene wat sleg pas veroorsaak eelte, liddorings, blare en slegte bloedsomloop afgesien daarvan dat die skoene self lelik getrap word en kouse verniel. Die skoene moet beide in lengte en breedte goed pas, netjies binnekant uitgevoer en afgewerk wees, 'n breë plat hak vir alledaagse gebruik is verkieslik en onthou goedkoop skoene is duur skoene! Vir spesiale geleenthede is hoëhakskoene mooi maar ook hier is dit noodsaaklik dat uself gelukkig daarin moet wees.

Kouse moet die regte grootte wees. As dit te groot is sit dit nooit netjies nie en as dit te klein is slyt dit baie gou. Die hak en toon moet goed versterk wees en 'n katoen bopart is sterker as dié van sy. Die been moet goedgevorm wees. En natuurlik onthou u om ten minste twee paar op 'n slag te koop sodat u kan uitruil as een beskadig word.

'n Slordige handsak bederf mens se hele uitrusting. Kunsleer wat reeds begin afskilfer (Vervolg in volg. kol.)

O.B.-Gedagte Brei
Uit In Klein-Karoo

Twee Kommando's Gestig

„Ek was veral getref deur die algemene posvatting van die O.B.-gedagte selfs in kringe buite ons geleedere in die Klein-Karoo,” het hskomdt. S. J. Kamffer, stafhoof van Gebied A (Wes-Kaapland), in 'n onderhoud aan Die O.B. gesê by sy terugkeer van 'n organisasietoer.

Komdt. Kamffer het o.a. Ladysmith, Calitzdorp, Wynandsrivier, Oudtshoorn, Kamnassie, De Rust, Uniondale en Willowmore besoek, en meen dat die ledetal van die Beweging aansienlik uitgebrei sal word noudat die stelsel van kommandorade ingevoer is, en daar meer intensief georganiseer word.

NUWE KOMMANDO'S

By Koutie is 'n nuwe kommando gestig. Komdt. C. J. Nortje

(Vervolg van vorige kolom) lyk tog so liederlik! En moet tog nie u handsak koeël rond vol allerhande onnodige rommelry stop nie. 'n Goeie handskoen is altyd versterk tussen die vingers en moet goed diep tussen die vingers pas. Steek altyd eers vier vingers in 'n handskoen en dan die duim en skuif die hand versigtig in, liever as om die handskoen somaar agter aan te pluk (en te skeur!).

Die groot ding om te onthou as u onderklere koop is dat dit goed moet was. Allerhande kantjies en borduurwerk lyk baie fraai in die winkel maar vereis ekstra werk by die wasery en verniel baie tensy u dit elke week self sorgvuldig gaan doen.

Pas op wat u het. — Mens moenie alleen verstandig koop nie maar ook jou klere goed versorg, maar hieroor later. Laat ons vandag net volstaan deur u te herinner dat 'n voorskoot geweldig baie spaar: gebruik 'n voorskoot in die huis en u huisrokkies sal dubbeld solank hou. En moet tog nie, al is u hoe haastig, met u beste rok in die kombuis inspring en „gou aandete maak” of „gou tee maak” nie. Net 'n paar spatsels is genoeg om 'n rok te bederf!

sal voortaan die leiding van hierdie afdeling behartig. Hierdie nuwe kommando staan in die teken van die groei van die Ossewabrandwag. Ook op Kamnassie moes 'n mannekommando gestig word. Genl. Jurgens Schoeman het die Brandwagte by hierdie geleentheid toegesprek en die beleid en toekomsplanne van die Ossewabrandwag, ook ten opsigte van die verkiesing, op duidelike wyse behandel. Hier was ook 'n aantal lede van die H.N.P. aanwesig.

Op De Rust is 'n nuwe kommandant aangestel. Hierdie afdeling sal voortaan voortbeweeg onder die leiding van komdt. Le Roux van der Westhuizen.

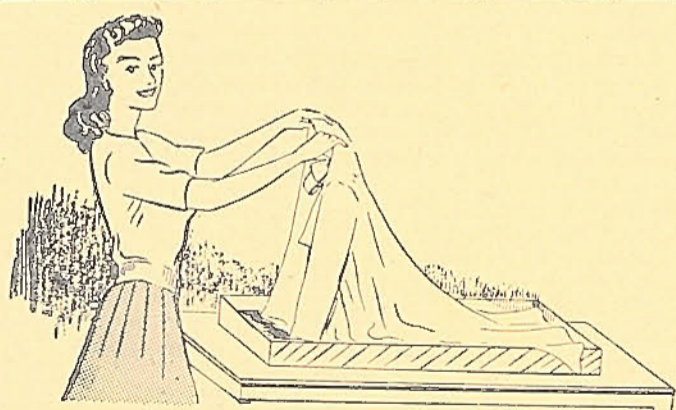
Op Uniondale bestaan daar 'n puik organisasie, het komdt. Kamffer verklaar. Hierdie kommando is baie bedrywig en vol moed vir die toekoms. Op Willowmore is komdt. I. W. Olivier aangestel as waarnemende kommandant.

VERKIESING

Die Brandwagte in hierdie afdeling is vasberade om nie by enige aanstaande party-verkiesing te stem nie. Hulle is alleen bereid om hulle stem op 'n kandidaat uit te bring wat daar gestel is deur 'n gesamentlike volksfront van alle nasionale Afrikaners, aldus komdt. Kamffer.

Vanaf 25 November sal daar 'n reeks voorligtingsvergaderings in hierdie afdelings deur hskomdt. W. R. Laubscher, voorligtingsoffisier van Wes-Kaapland, toegesprek word.

Geklassifiseerde advertensies kos 2d. p. woord (minimum 3s.).

DIT KOS MINDER EN
U LINNE HOU LANGER!

SPAAR MOLITE en laat
Spesialiteite u wasgoed doen

• WAS • DROOGSKOONMAAK • KLEUR

Adres: Hugenooststasie, Paarl
(Goedere halftarief)

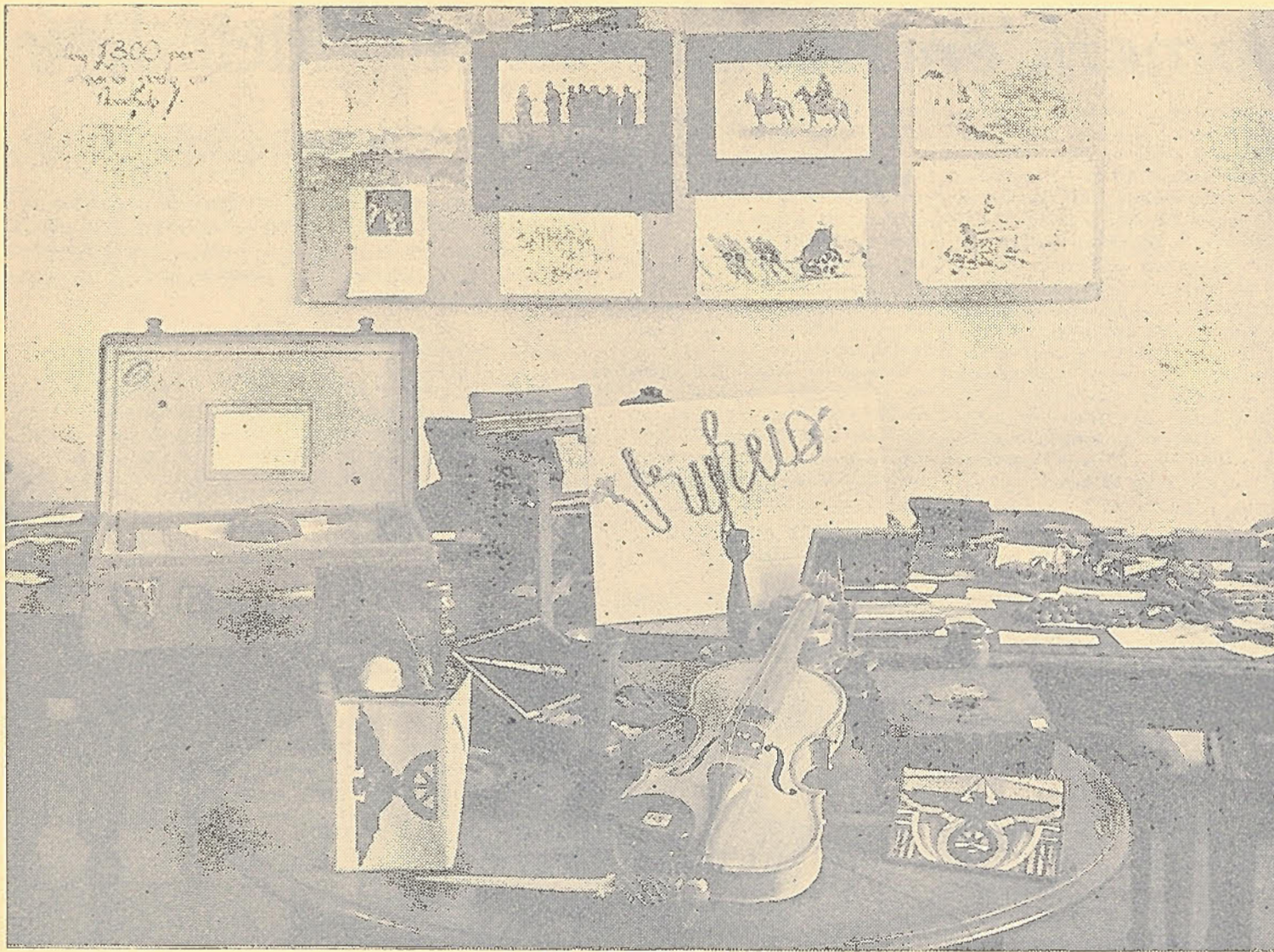
PAARL STOOMWASSERY

Posbus 35

DIE PAARL

Foon 214

IN KAMP EN TRONK GEMAAK

Bostaande is enkele van die handgemaakte artikels wat in die Koffiefonteinse interneringskamp en die Sentrale Gevangenis deur die geïnterneerdes en politieke gevangenes gemaak is. Links op die foto is 'n leerkoffer wat deur die gevangenes in die tronk gemaak en as geskenk aan mev. dr. Van Rensburg gegee is. Verder is die lyn (spellende die woord „Vryheid”) waarmee die wag vasgemaak is toe twee geïnterneerdes uit die kamp ontsnap het, regs van die koffer te sien. Op die voorgrond is die handgemaakte viool — 'n produk van die kamp. Regs, van die viool is die saktassie (met O.B.-wapen) wat deur die politieke gevangenes gemaak is as hul hydrae vir 8 Augustus. Net agter hier die tassie is die juweelkissie met houtingelede rose op die deksel.

Vindingrykheid In Konsentrasiekamp

Die uitstalling van die hande-arbeid van die geïnterneerdes en politieke gevangenes wat verlede week in Kaapstad gehou is, het mens onwillekeurig laat terugdink aan die artikels wat deur die Boere gedurende die Tweede Vryheidsoorlog in die Britse krygsgevangenekampe gemaak is.

Die groot verskeidenheid artikels en die manier waarop dit afgewerk is, getuig van Boerevindingrykheid en aanleg. Dit het mens opnuut onder die besef gebring van die stryd wat honderde kamerade in die stilte gevoer het teen Empirehaat en die slepende tyd.

Onder die artikels wat die meeste aandag geniet het, was seker die afbeelding van die Koffiefonteinse interneringskamp wat met hout ingelê is, en die viool wat in die kamp vervaardig is.

Die afbeelding van die kamp is 'n voorstelling van die terrein vanuit die lug gesien. Die hutte waarin die slagoffers hul dae moes deurbring, die draadheining wat hul vryheid versper het, die mynhoop in die omgewing en die verre rante op die agtergrond, is alles met houtinlegwerk in natuurlike kleur uitgebring. Kunstenaars beskryf dit as 'n werk van besonder hoogstaande gehalte en as van die beste in die land. Dit is gemaak deur mnr. Klee.

UITGSMOKKEL

Omdat dit verbode was om 'n plan van die kamp te besit, kon die stuk nie saamgeneem word by vrylating nie. Deur 'n dik laag vernis daaroor te smeer en die patroon van 'n skaakbord daarop aan te bring, is dit onder die neus van die wagte uitgsmokkel, waarna

die vernis verwyder is. Op dié wyse het die pragtige kunstwerk behoue gebly.

Die viool wat deur mnr. Retief van Stellenbosch gemaak is, hou tot in die fynste besonderhede rekening met die erkende afmetings, en die klank daarvan is besonder suiwer. Dit word beskou as gelykstaande aan enige fabrieksmodel, en is vervaardig van greinhout en harde Suid-Afrikaanse houtsoorte wat besonder geskik is vir die gee van suiwer klanke. Greinhout vorm die boonste blad terwyl die harde hout die ander bykomende dele uitmaak.

UIT TRONK

Onder die artikels wat baie aandag geniet het, was die saktassie wat deur die politieke gevangenes in die Sentrale Gevangenis, Pretoria, gemaak is. Op die buitekant van die portefeulje is die wapen van die Ossewabrandwag aangebring wat rus op die tralies van die gevangenis. Dit was vergesel van die naamtekening van die gevangenes wat dit gemaak en uit die tronk gestuur het as hul hydrae vir 8 Augustus.

'n Paar voet lange tou wat deur twee geïnterneerdes uit die vesels van 'n lemoensakkie gevleg is en wat verantwoordelik was vir hul vryheid en ontsnapping is ook ten toon gestel.

Met hierdie tou het twee persone een goeie dag in November 1944 'n soldate-wag vasgebind, sy klere uitgetrek, dit self aangetrek, en met 'n vragmotor ontsnap nadat hulle deur drie kamphekke moes gaan. Hulle is nooit gevang nie.

'n Groot aantal knipmesse, bytels, ens. uit spykers vervaardig, was te sien. Een van die interessantste voorwerpe is 'n pyp met 'n koperband om die steel wat gemaak is uit 'n doppie van 'n patroon wat op een van die gevangenes afgeskiet is.

VAN LAKENS

Besonder mooi was 'n juweelkissie met rose op die deksel wat ingelê is met hout van 'n vrugtekissie. Die kissie self is van stinkhout. Ander kissies is versier met blink beslag wat verkry is van stroopblikkies. Die skarniere van die kissies is ook daarvan gemaak.

Dames wat die tentoonstelling besoek het, het veral beger om die mooi en netjies afgewerkte poeierdosies en naaldwerkdosies waarop houtingelede voorletters aangebring is, te besit. Onder meer was daar ook 'n Bosbaadjie en Safari-baadjie te sien wat in die kamp gemaak is, eersgenoemde van 'n ou reisdeken en laasgenoemde van die lakens waarop die geïnterneerdes geslaap het.

„Die O.B.” word gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery (Edms.) Beperk, Stellenbosch, vir die elenaars en uitgewers: VOORSLAG (Edms.) Beperk, Grootte Kerkgebou 702, Kerkplein, Kaapstad.

Ermelo Onderskrif O.B.-Standpunt

Kommando's E7b3 en 8 het onlangs O.B.-dag-funksie op die plaas Vlakfontein in die distrik Ermelo gehou. Die dames onder leiding van komdte. Potgieter het o.a. 'n middag-ete bedien in die groot waenhuis van komdte. Ziervogel wat 'n reuse sukses was.

Na die ete was genl. Scheepers van E7 aan die woord. Hy het die verskillende staatstelsels behandel en daarteenoor die O.B. se beleid gestel. Sy duidelike uiteensetting het algehele tyval gevind.

Hfkomdte. Willie de Wet van O.B.-Hoofkwartier het daarop gewys hoe nadeloos dit is vir die H.N.P. as sodanig om op sy eie houtjie te probeer om 'n werkende meerderheid in die parlement te kry. Die enigste hoop is dat die jaar H.N.P.-leiers (want die eewone H.N.P.-lid smag om weer te kan saamwerk) hulle verwaandheid laat vaar, hulle gruwelike wanvoorstellings i.v.m. dr. Van Rensburg en die O.B. terug trek en die O.B. se hand neem alvorens dit te laat is en die Boerevolk 'n verdienende cordeel oor hulle vel. Komdte. Le Wet het breedvoerig ingegaan op die onmoontlikheid van samewerking met die H.N.P. op laasgenoemde se voorwaardes, aangesien dit beslis onsmunnig is om eers te verwag dat die duisende O.B.-lede wat tronke en kampe vir hul ideaal getrotseer het, en wat deur die broederhand van die O.B.-kamerade gevoed was in tye van uiterste nood sonder meer sy eie organisasie gaan vaarwel sê en by 'n party gaan inkruip wat hulle nog steeds as rampokkers en skakelaars met Smuts beskou en bestempel.

Na afloop van die vergadering het mnr. Potgieter, voorsitter van die plaaslike H.N.P.-tak, sy waardering vir hoofkomdte. De Wet se uiteensetting uitgespreek en hom vereenselwig met die gedagte van onmiddellike samewerking met behoud van identiteit.

FASCISTE HERDENK OP-MARS: Duisende Fasciste het onlangs dwarsdeur Italië die 24ste verjaardag van Mussolini se Swarthemp-opmars na Rome gevier. Die meeste bedrywighede het in die Suide plaasgevind. Die polisie moes gedurende die hele dag bomme van geboue verwyder en swart vlae van geboue aftrek. Daar was verskeie bomontploffings.

Daar is 'n rede . . .

Die merkwaardige opkoms en groei van VOLKSKAS is nie maar bloot toevallig nie. Daar is goeie redes waarom hierdie Bank steeds presteer en uitbrei — en die belangrikste is ongetwyfeld die gehalte van die bankdienste wat deur sy talke gelewer word.

VOLKSKAS se deure is oop vir alle gesonde bank sake; die privaat persoon ontvang dieselfde flinke aandag as die grootste sake-onderneming; geen transaksie word te klein of te groot beskou nie.

As u belangstel in 'n omvattende, doeltreffende bankdiens, gelower in 'n gees van welwillendheid, beveel ons aan dat u met ons naaste takbestuurder in verbinding tree.

VOLKSKAS BEPERK

Deposito's Oorskry £10,000,000

BANKIERS

HOOFKANTOOR:
PRETORIA.